

RIZIKOVÉ FAKTORY ABRUPCE PLACENTY

Procházka M., Ľubušký M., Větr M., Kudela M., Hrachovec P.

Gynekologicko porodnická klinika LF UP a FN v Olomouci
přednosta prof. MUDr. Milan Kudela, CSc.

ÚVOD

Předčasné odlučování lůžka představuje jednu z nejzávažnějších porodnických komplikací. Vyskytuje se pouze u 0,5-1% těhotenství, avšak vysokou měrou se podílí na závažné mateřské a neonatální morbiditě a mortalitě.

Cílem práce bylo vyhodnotit možné rizikové faktory abrupce placenty v retrospektivně sestaveném souboru pacientek. Statistické parametry jsme porovnávali s prospektivně získaným kontrolním souborem.

SOUBOR A METODIKA

V retrospektivní kohortové studii 368 rodiček hodnotíme vybrané charakteristiky matky a novorozence pomocí 2x2 tabulky, Anova testu, Kruskal-Wallis testu pro dvě skupiny. Studovaný soubor zahrnuje 171 žen u nichž došlo před či v průběhu porodu k předčasnému odloučení placenty a 197 náhodně vybraných rodiček tvoří kontrolní skupinu. V závorkách jsou počty hodnocených pacientek uvedeny v

absolutních číslech, ze kterých byla provedena analýza (většinou se nachází nad nebo vpravo od výpočtů), u procent je vpravo v závorce absolutní hodnota.

Dále jsme provedli výběr „hodnotitelných“ rizikových faktorů: kouření, alkohol, hypertenze v těhotenství, chorioamnionitis, věk nad 30, věk nad 35, věk do 20 let, opakovaný potrat v anamnéze, potrat v 1. trimestru v anamnéze, předčasný odtok plodové vody nad 24 týdnů, vzdělání (vysokoškolské, středoškolské, základní), manželský stav (zjednodušen na žena bez manžela vs. vdané). Metodou mnohočetné logistické regrese s technikou postupného odnímání nevýznamných faktorů byly určeny statisticky významné faktory.

ZÁVĚR

Jako nejvýznamnější rizikové faktory hodnotíme opakovaný abort v anamnéze a předčasný odtok plodové vody po 24. týdnu gestace. Ze socioekonomických parametrů jsou z hlediska potenciálního rizika abrupce placenty základní vzdělání a věk do 25 let. Abrupce placenty představuje také významné riziko vzniku asfyxie.

CHARAKTERISTIKY MATKY

	Abrupce placenty 171	Kontrolní skupina 197	RR (95% CI)	P
Věk (x±SD)	27±5 (171)	29±5 (196)		0,01
Rozmezí stáří rodiček	15-43	18-48		
Hmotnost (kg) (x±SD)	61±10 (164)	64±11 (194)		0,001
Hmotnost-rozmezí	42-94	45-100		
Hmotnostní přírůstek (kg) (x±SD)	10 ± 5 (164)	14 ± 4 (182)		0,005
Single	87,3% (145)	100% (188)		
Gemini	12% (20)	0		
Trigemini	0,6% (1)	0		
Vzdělání	116	195		
Základní	31,9%	9,7%	3,3 (1,98-5,41)	0,00000
Střední	55,2%	68,2%	0,81 (0,67-0,98)	0,02
Vysoká	12,9%	22,1%	0,59 (0,34-1,01)	0,06
Kuřačky (n=61)	21,7% (36)	13,4% (25)	1,32 (1,03-1,69)	0,05
Alkohol (n=6)	1,8% (3)	1,6% (3)	1,05 (0,47-2,36)	0,9
Hypertenze před těhot.(n=9)	3,0% (5)	2,2% (4)	1,17 (0,64-2,11)	0,7
Hypertenze v těhot. (n=30)	8,4% (14)	8,8% (16)	0,97 (0,65-1,45)	0,9
PROM nad 24 hod.(n=60)	30,1%(50)	5,5% (10)	2,06 (1,72-2,47)	0,00000
Chorioamnionitis (n=12)	6,0% (10)	1,1% (2)	1,79 (1,36-2,36)	0,02
Opak. potracení (n=34)	18,3% (30)	2,2% (4)	2,04 (1,71-2,44)	0,000001
Anamnéza HŽT (n=30)	14,5% (24)	3,3% (6)	1,79 (1,44-2,22)	0,0005

RIZIKOVÉ FAKTORY HEMOKOAGULAČNÍ

	Abrupce placenty	Kontrolní skupina	RR (95% CI)	P
Plasminogen	100±22 (52)	112±18 (190)		0,0001
Rozmezí	18-160	10-145		
Medián	97	112		
AT III	93±19 (52)	105±14 (190)		0,0001
Rozmezí	44-139	69-211		
Medián	95	104		
F II	115±31 (52)	127±27 (190)		0,005
Rozmezí	62-199	48-189		
Medián	110	128		
F VIII	155±63 (51)	198±79 (190)		0,0005
Rozmezí	52-339	68-391		
Medián	144	189		
F V (Leiden)	16,7% (+5,-25)	5,4% (+10,-176)	2,68 (1,20-5,99)	0,04
Protrombin +	0	1,1% (2) ??		
-	100% (30)	98,9%(184)		
MTHFR +	43,3% (13)	46,9% (84)	0,88 (0,45-1,72)	0,9
-	56,7%(17)	53,1% (95)		
APC(x±SD)	2,180±0,274 (52)	2,186±0,476 (190)		0,9
Rozmezí hodnot	1,493-2,695	1,238-7,775 ??		
Protein C	97,0±25,7 (52)	121,6±27,1 (190)		0,00000
Rozmezí	44-146	14-199		
Protein S	72,2±17,8 (52)	66,5±14,4 (190)		0,05
Rozmezí	38-113	33-119		

Projekt byl podpořen grantem IGA MZd. NH 6986/3 (86-49).